

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 20
 Τ.Κ. : 65110 ΚΑΒΑΛΑ
 Τ.Θ. : 1215
 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Δρ. Ερ. Κωνσταντινίδης
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 2513-503554
 ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ : 2513-503582
 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ : manoliskon@pamth.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Καβάλα: 06.10.2020

Αρ. Πρωτ.: Φ14.2138/05/Οικ.2547

Προς: Όπως πίνακας αποδεκτών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
 ΕΘΝ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
 ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΒΑΛΑΣ

Αριθμ. Πρωτ. 338090

Ημερομηνία 14/10/2020

Θέμα : "Ετήσια έκθεση επιθεώρησης της εταιρείας «ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ»"

Σχετ. : Κ.Υ.Α. 172058 Φ.Ε.Κ. 354/τ.Β'/17.02.2016 (SEVESO III)

Σας αποστέλλουμε συνημμένα την ετήσια έκθεση επιθεώρησης (SEVEZO) της εταιρείας "ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ" που αφορά το συγκρότημα παραγωγής και εμπορίας αμμωνίας, οξέων και αζωτούχων λιπασμάτων στη Ν. Καρβάλη, Καβάλας.

Επιπλέον:

1. Ο φορέας εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων να προβεί άμεσα στις ενέργειες που περιγράφονται στη συνημμένη έκθεση.
2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αποστέλλεται το παρόν (ως συναρμόδιος φορέας που αδειοδοτεί περιβαλλοντικά την βιομηχανία) παρακαλείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, να μας αποστείλει εμπειρογνώμονες σε θέματα ασφάλειας νιτρικής αμμωνίας και αμμωνίας και οι οποίοι σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές, θα συμμετέχουν και θα εμπλουτίσουν με τις γνώσεις τους και την πείρα τους την επόμενη επιθεώρηση της μοναδικής χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα που παράγει αμμωνία και νιτρικό αμμώνιο και εμπίπτει στην ανωτέρω σχετική ΚΥΑ.
3. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (Γ.Γ.Π.Π.) που αποστέλλεται το παρόν παρακαλείται να ενημερώσει την εταιρεία και τις συναρμόδιες αρχές, για τα επίσημα αποτελέσματα της έρευνας του ατυχήματος νιτρικής αμμωνίας που έγινε πρόσφατα στην Βηρυτό, ώστε εφόσον προκύπτουν νέα δεδομένα να γίνει η απαιτούμενη επανεξέταση/ επικαιροποίηση της μελέτης ασφαλείας της εταιρείας (σύμφωνα με το άρθρο 9, ενότητα Δ, παρ.2 του ανωτέρω σχετικού).
4. Στον Περιφερειάρχη Α.Μ.Θ., στον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Καβάλας και στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης Π.Α.Μ.Θ που αποστέλλεται το παρόν επισημαίνουμε την αριθμητική ανεπάρκεια των 2 (δύο) μόνιμων υπαλλήλων του Τμήματος Χορήγησης Αδειών Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Π.Ε. Καβάλας (που είναι υπεύθυνοι για την

εποπτεία/ αδειοδότηση περισσότερων από 2000 ενεργών μεταποιητικών επιχειρήσεων στις Π.Ε. Καβάλας – Π.Ε. Θάσου, εκ των οποίων κάποιες πολύ σημαντικές επιχειρήσεις στον πετρελαϊκό τομέα και στον τομέα της χημικής βιομηχανίας) και την έλλειψη υπαλλήλων Χημικών Μηχανικών (μετά τον αιφνίδιο θάνατο προ ενός έτους του προηγούμενου προϊστάμενου Δρ. Γεώργιου Τουγγελίδη Χημικού Μηχανικού).

Παρακαλούμε για την μέριμνα όσον αφορά την εύρεση των ανθρώπινων πόρων που είναι απαραίτητοι, ώστε να μπορούν να εξυπηρετηθούν οι συνάνθρωποι μας και το δημόσιο συμφέρον στην περιοχή με τις περισσότερες βιομηχανίες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

**Μ.Ε.Π.
Ο ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΗΣ

Συνημμένα: Ετήσια έκθεση επιθεώρησης της εταιρείας ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ (10 Σελίδες)

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Α Π Ο Δ Ε Κ Τ Ω Ν

1. Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα
2. Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, Π. Κανελλοπούλου 4, 10177 Αθήνα
3. Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα
4. Περιφερειάρχης Αν. Μακεδονίας-Θράκης, Κακουλίδου 1, 69100 Κομοτηνή
5. Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε Καβάλας, Ενταύθα
6. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Πλ. Κάννιγος 20, 10181 Αθήνα
7. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 15123 Μαρούσι
8. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος, Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Λ. Αλεξάνδρας 11, 11473 Αθήνα
9. Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας-Θράκης, Φιλίππου 82, 69100 Κομοτηνή
10. Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Καβάλας, Ενταύθα
11. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Καβάλας, Ενταύθα
12. Πυροσβεστική Υπηρεσία Καβάλας, Χρυσοστόμου Σμύρνης 15Α, 65404 Καβάλα
13. Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Καβάλας, Ομονοίας 117, 65403 Καβάλα
14. Τμήμα Χ.Υ. Καβάλας, Χ.Υ. Αν. Μακεδονίας-Θράκης, Γενικού Χημείου του Κράτους, Πλατεία Καραολή & Δημητρίου, Τ.Θ. 1210, 65201 Καβάλα

Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Π.Ε. Καβάλας, Ενταύθα

16. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ, Πεντέλης 34 & Ζησιμοπούλου 11, 17564 Π. Φάληρο Αττικής, Υπ' όψιν: κ. Γεωργίου Κωνσταντινίδη, Διευθύνοντας Συμβούλου
17. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ, 8^ο χλμ Εθνικής Οδού Καβάλας – Ξάνθης, Νέα Καρβάλη, 64006 Καβάλα, Υπ' όψιν: Δρ. Ιωάννη Τσάρα, Διευθυντή Εργοστασίου
18. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ, 8^ο χλμ Εθνικής Οδού Καβάλας – Ξάνθης, Νέα Καρβάλη, 64006 Καβάλα, Υπ' όψιν: Δρ. Θεοδώρας Κουλουρά, Αναπλ. Διευθύντρια Εργοστασίου
19. Νικόλαος Τζιτζιφάκης, Ομονοίας 68, 65302 Καβάλα, Υπεύθυνος Τεχνικός Ασφαλείας

Καβάλα: 11.09.2020

Θέμα : Ετήσια έκθεση τακτικής επιθεώρησης της εταιρείας "ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ" στις εγκαταστάσεις της Ν. Καβάλας.

Σχετ. : Κ.Υ.Α. 172058 Φ.Ε.Κ. 354/Τ.Β'/17.02.2016 (SEVESO III)

1. Σκοπός επιθεώρησης

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 της Κ.Υ.Α. 172058 Φ.Ε.Κ. 354/Τ.Β'/17.02.2016 (SEVESO III), και σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. Φ1.4.30/05/οικ.1301/15.06.2020 έγγραφο, συγκροτήθηκε κλιμάκιο αποτελούμενο από εκπροσώπους της Δ/σης Ανάπτυξης Π.Ε. Καβάλας και των συναρμόδιων υπηρεσιών για τη διενέργεια της ετήσιας επιθεώρησης-ελέγχου στις εγκαταστάσεις του συγκροτήματος παραγωγής και εμπορίας αμμωνίας, οξέων και αζωτούχων λιπασμάτων με την επωνυμία "ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ", στη Νέα Καρβάλη του Δήμου Καβάλας, στο Νομό Καβάλας. Η επιθεώρηση-έλεγχος στις εγκαταστάσεις της ανωτέρω μονάδας πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του ετησίου ελέγχου στον οποίο οφείλει να προβαίνει η κατά τόπους αρμόδια Δ/ση Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες, αποσκοπώντας στην εξέταση των τεχνικών, οργανωτικών και διαχειριστικών συστημάτων της υπό εξέταση εγκατάστασης, ώστε να διασφαλίζεται ιδίως ότι: α) ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να αποδείξει ότι για τις δραστηριότητες που ασκούνται στην εγκατάσταση έχει λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη κάθε μεγάλου ατυχήματος, β) ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να αποδείξει ότι έχει προβλέψει ενδεδειγμένα μέσα για τον περιορισμό των συνεπειών μεγάλων ατυχημάτων, εντός και εκτός του χώρου της εγκατάστασής του, γ) τα δεδομένα και οι πληροφορίες που περιέχει ο φάκελος Κοινοποίησης, η Μελέτη Ασφαλείας, ή άλλη απαιτούμενη μελέτη, αποτυπώνουν επακριβώς τις συνθήκες στην εγκατάσταση, δ) παρέχονται στο κοινό οι πληροφορίες για τα μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του άρθρου 13, ε) ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας για την πρόληψη ή τον περιορισμό των συνεπειών μεγάλων ατυχημάτων.

Το συσταθέν κλιμάκιο, αποτελούμενο από εκπροσώπους της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Π.Ε. Καβάλας (Δρ. Εμμανουήλ Κωνσταντινίδης Μηχανολόγος Μηχανικός), του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Καβάλας (Αικατερίνη Κωνσταντινίδου Διπλ. Μηχανικός Περιβάλλοντος), του Τμήματος Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Καβάλας (Αλεξάνδρα Κουκουλιάτα Ιατρός και Αφροδίτη Μαχαιρίδου Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός), της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Καβάλας (Δημήτριος Χίζαρης Επόπτης Δημόσιας Υγείας), του Τμήματος Χ. Υ. Καβάλας της Χ.Υ. Αν. Μακεδονίας-Θράκης του Γενικού Χημείου του Κράτους (Δρ. Ζαχαρένια Λούκου Χημικός), του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας Π.Ε. Καβάλας (Σταύρος Κιβράκης ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού και Κυριάκος Δαμιανού Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ), καθώς και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καβάλας (Γεώργιος Μορφίδης Αντιπύραρχος), συγκλήθηκε με το με αρ. πρωτ. Φ1.4.30/05/οικ.1301 έγγραφο και μετέβη την Τετάρτη 09 Σεπτεμβρίου 2020 και ώρα 09.00 στις εγκαταστάσεις της εν λόγω επιχείρησης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (το οποίο είναι αρμόδιο για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση της επιχείρησης) δεν απέστειλε εκπρόσωπο. Από την πλευρά της επιχείρησης ήταν διαρκώς παρούσα η Δρ. Θεοδώρα Κουλουρά (Διπλ. Χημικός Μηχανικός) Αναπλ. Διευθύντρια Εργοστασίου και κατά τις επισκέψεις στις μονάδες παρευρίσκονταν και οι κατά τόπους υπεύθυνοι μηχανικοί και το κατά τόπους εργατοτεχνικό προσωπικό.

Ενέργειες επιθεώρησης

Κατά την αυτοψία του κλιμακίου ελέγχθηκαν και διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Κατά την είσοδο από την πύλη της επιχείρησης (Ανατολική) καταγράφηκαν από υπαλλήλους της φύλαξης τα στοιχεία μας και μας δόθηκαν κάρτες εισόδου επισκέπτη (αριθμημένες) καθώς και συνοπτικές οδηγίες για επισκέπτες. Στις συνοπτικές οδηγίες για επισκέπτες (που ήταν στην Ελληνική και στην Αγγλική γλώσσα) αναφέρονταν οδηγίες που αφορούν περίπτωση εκτάκτου ανάγκης σύμφωνα με την Σελ. 13 του Παραρτήματος Β της Μελέτης Ασφαλείας. Κατά την αποχώρηση από τα γραφεία διοίκησης και πριν την επίσκεψη στις μονάδες μάς δόθηκαν μέτρα ατομικής προστασίας (κράνη, ωτοασπίδες κατάλληλα ενδύματα).
- Τηρείται το βιβλίο γιατρού εργασίας, βιβλίο ατυχημάτων και βιβλίο τεχνικού ασφαλείας τα οποία ενημερώνονται τακτικά και στο οποίο λαμβάνει γνώση ενυπογράφως ο υπεύθυνος του εργοστασίου.
- Μας επιδείχθηκε/ επιδόθηκε η θεματολογία της εκπαίδευσης του νεοεισερχόμενου προσωπικού και μας επιδείχθηκαν αρχεία (κάρτες) εκπαίδευσης προσωπικού. Σύμφωνα με την θεματολογία εκπαίδευσης το προσωπικό εκπαιδεύεται σε θέματα ασφάλειας των εγκαταστάσεων, σε θέματα πυρασφάλειας, σε θέματα εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Ποιότητας και σε θέματα SEVEZO (σενάρια ατυχημάτων ΕΣ.Σ.Ε.Α., κίνδυνοι από χημικούς παράγοντες, ενέργειες προσωπικού κ.ο.κ.
- Υπάρχει οργανωμένο ιατρείο (που βρίσκεται χωρικά στην περιοχή της γειτνιάζουσας PFIC Ltd) για παροχή Α' βοθηθιών και το οποίο παρέχει και σύγχρονο ασθενοφόρο (το οποίο πέραν των άλλων διαθέτει και εξοπλισμό ΚΑΡΠΑ). Επίσης υπάρχει ένα μικρότερο ιατρείο στον χώρο της ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ.
- Μας επιδείχτηκαν οι ειδικές έγγραφες άδειες που χρησιμοποιούνται στις μονάδες για διάφορες εργασίες.
- Στους θαλάμους χειρισμού των μονάδων υπάρχουν αναρτημένες οι συγκροτήσεις των ομάδων ασφάλειας-πυρόσβεσης-συναγερμού.
- Υπάρχουν στα πλαίσια των αρχείων του ISO που τηρεί η εταιρεία κάρτες συντήρησης του εξοπλισμού οι οποίες είναι ενημερωμένες.
- Τηρούνται βιβλία επίβλεψης λειτουργίας των μονάδων τα οποία είναι σε μορφή ημερολογίου και ενημερώνονται καθημερινά.
- Υπάρχουν φορητοί ανιχνευτές εκρηκτικών αερίων και οξυγόνου οι οποίοι λειτουργούν, καθώς και ατομικοί ανιχνευτές CO.
- Υπάρχουν εγχειρίδια/ οδηγίες ασφάλειας για το προσωπικό και είναι ανηρτημένα τόσο στους θαλάμους χειρισμού όσο και σε διάφορα άλλα σημεία των εγκαταστάσεων.
- Όλο το προσωπικό των μονάδων ήταν εφοδιασμένο με τα ατομικά μέτρα προστασίας που προβλέπονται (κράνη, παπούτσια ασφαλείας κλπ).
- Έγινε προφορικός έλεγχος στον εργοδηγό βάρδιας της μονάδας αμμωνίας (ο οποίος έχει προϋπηρεσία ως εργοδηγός στην μονάδα αμμωνίας περίπου 1 χρόνο και συνολική προϋπηρεσία στη μονάδα αμμωνίας 4 χρόνια) και διαπιστώθηκε ότι γνώριζε τις διαδικασίες που προβλέπονται για τα σενάρια ατυχημάτων του ΕΣ.Σ.Ε.Α. που ερωτήθηκε.

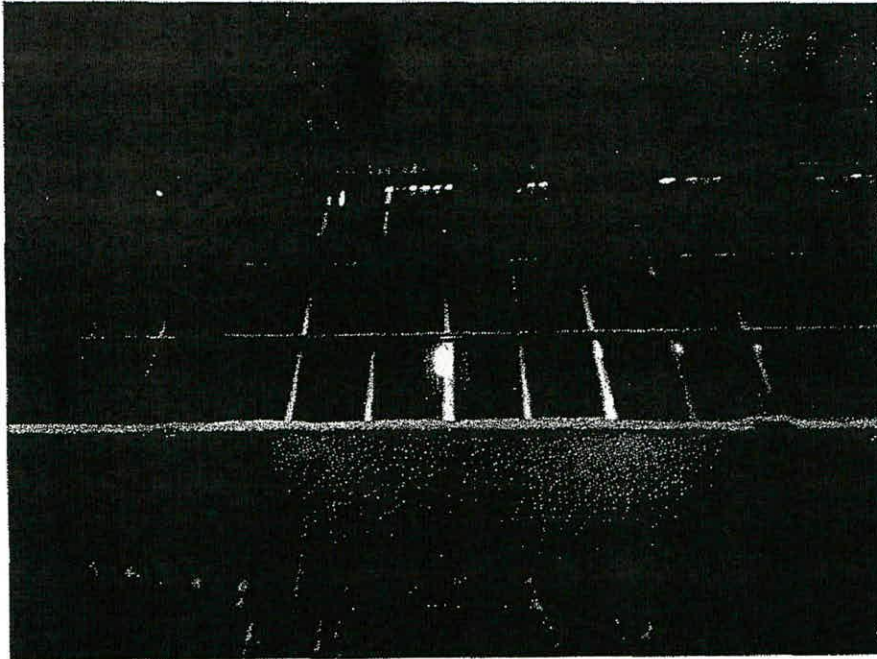
- Ζητήθηκε και μας επιδόθηκε η έκθεση με τις μηνιαίες μετρήσεις δονήσεων (08.09.2020) καθώς και η έκθεση επιθεώρησης (11.05.2020) των βάσεων των συμπιεστών C311 A & B που διενεργούνται σύμφωνα με την οδηγία της με αρ. 0717/1EE/14.11.2017 βεβαίωσης ελέγχου της ERGOCERT HELLAS. Στην έκθεση μηνιαίων μετρήσεων δονήσεων η οποία υπογράφεται από τον Γιώργο Ηλιάδη Προϊστάμενο Τμήματος Τεχνολογικού Ελέγχου (Διπλ. Ηλεκτρολόγο Μηχανικό) φαίνονται ότι οι μετρήσεις ταχυτήτων δόνησης είναι κάτω από τις κρίσιμες τιμές (warning-critical mm/sec: 4.0-6.0) που αναγράφονται στην έκθεση. Στην έκθεση επιθεώρησης των βάσεων των συμπιεστών C311 A & B η οποία φέρει το λογότυπο «REVERA» και την υπογράφει ο Δημήτριος Χρυσοχοϊδης Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός, αναγράφονται τα ευρήματα (τριχοειδές ρωγμές σε νέες θέσεις ή εξέλιξη παλαιότερων τριχοειδών ρωγμών) και στην ακροτελεύτια παράγραφο της έκθεσης αναφέρει ότι: “Από τα όλα τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι οι βάσεις μπορούν να συνεχίζουν να δουλεύουν κανονικά χωρίς να υπάρχει πρόβλημα ασφάλειας”.
- Έγινε παρουσία μας άσκηση με εφαρμογή το σενάριο 9 της μελέτης ασφαλείας (διάσπαση νιτρικής αμμωνίας στην αποθήκη χύδην νιτρικής αμμωνίας), όπου ακολουθήθηκαν από όλο το προσωπικό αυτά που προβλέπονται στο κεφάλαιο 6 του Εσωτερικού Σχεδίου Εκτάκτου Ανάγκης (ΕΣ.Σ.Ε.Α.). Ο χρόνος έναρξης της άσκησης ήταν 12.58 και η λήξη της άσκησης 13.07 και το χρονικό διάστημα κινητοποίησης και εκτέλεσης των προβλεπόμενων διαδικασιών κρίθηκε ικανοποιητικό.
- Ζητήθηκαν και δόθηκαν τα πιστοποιητικά ελέγχου όλων των ατμολεβήτων, των δεξαμενών αμμωνίας TK-901 και TK-1201, των αεροφυλακίων και των ανυψωτικών μηχανημάτων τα οποία όλα είναι σε ισχύ.
- Μας επιδόθηκε επικαιροποιημένη η σελίδα 1-1 του κεφαλαίου 1 όπου έχει αλλάξει η επωνυμία της επιχείρησης σε «ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ», με έδρα την οδό Πεντέλης 34 & Ζησιμοπούλου 11 στο Παλαιό Φάληρο Αττικής, με Διευθύνοντα Σύμβουλο τον κ. Γεώργιο Κωνσταντινίδη, Διευθυντή εργοστασίου τον Δρ. Ιωάννη Τσάρα, Αναπλ. Διευθύντρια εργοστασίου την Δρ. Θεοδώρα Κουλουρά και Υπεύθυνο Τεχνικό Ασφάλειας (της Σαμαράς & Συνεργάτες Ε.Π.Ε.) τον κ. Νικόλαο Τζιτζιφάκη.

3. Μη συμμορφώσεις

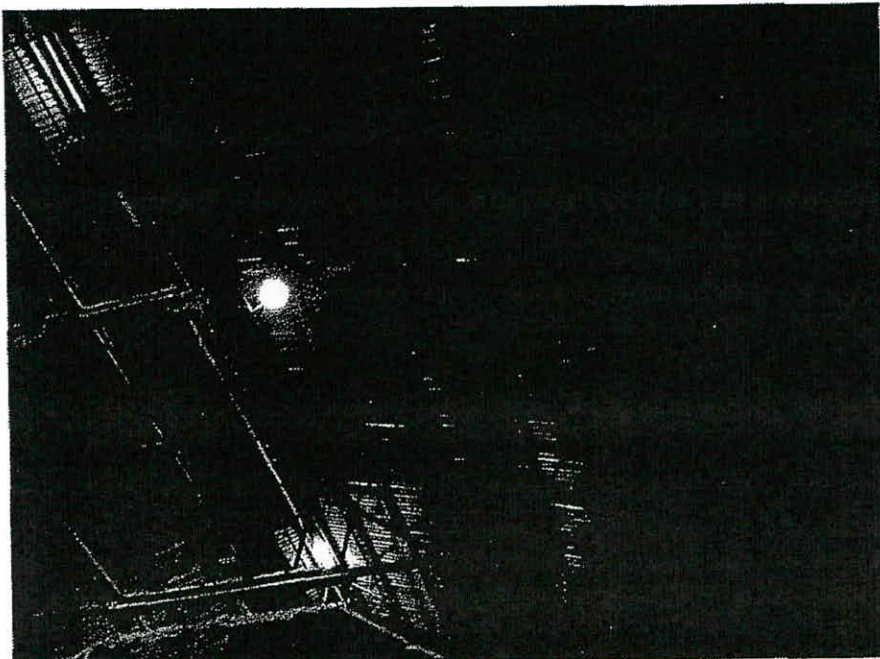
1. Διαπιστώθηκε στην αποθήκη χύδην λιπασμάτων νιτρικής αμμωνίας U-700 η ύπαρξη οπών και ανοιγμάτων τόσο στην στέγη όσο και στα πλαϊνά καλύμματα. (Φωτ. 1 & 2). Η ύπαρξη οπών και ανοιγμάτων ενέχει δύο σημαντικούς κινδύνους: α) την εισροή βροχής/ νερού με αποτέλεσμα την δημιουργία ανώμαλων κρυσταλλικών δομών λιπάσματος νιτρικής αμμωνίας (συσσωματώσεις/ caking) **και άρα δημιουργία υποβαθμισμένης νιτρικής αμμωνίας** [1, 2, 3] και β) την μόλυνση της αμμωνίας από οργανικά υλικά όπως εκκρίσεις από πουλιά (περιστέρια κλπ) με αποτέλεσμα επίσης τη **δημιουργία υποβαθμισμένης νιτρικής αμμωνίας η οποία δύναται να αποσυντεθεί/ διασπαστεί** [1]. Σύμφωνα με τους Gyenes & Wood [1] από το Ινστιτούτο για την Προστασία και Ασφάλεια του Πολίτη (IPSC) του Joint Research Centre της Ευρωπαϊκής Επιτροπής : “Storage facilities should strive to eliminate the possibility that impurities can be introduced into the ammonium nitrate. Preventive measures

should be in place to prohibit birds and animals from contact with the product or, if this is not possible, ammonium nitrate should not be stored in that facility. In storage of ammonium nitrate compounds, exposure to water should be avoided in order to prevent caking which can accelerate oxidization. Facilities should be appropriately constructed and maintained to avoid leaks, flooding, or formation of pockets of moisture in areas where the ammonium nitrate is located." Οι Pittman et al. [2] στη δημοσίευση "Lessons to be learned from an analysis of ammonium nitrate disasters in the last 100 years" αναφέρουν μεταξύ άλλων και ατυχήματα με νιτρικό αμμώνιο στα οποία έπαιξαν καταλυτικό ρόλο η μόλυνση (contamination) και οι συσσωματώσεις κόκκων λιπάσματος (caking).

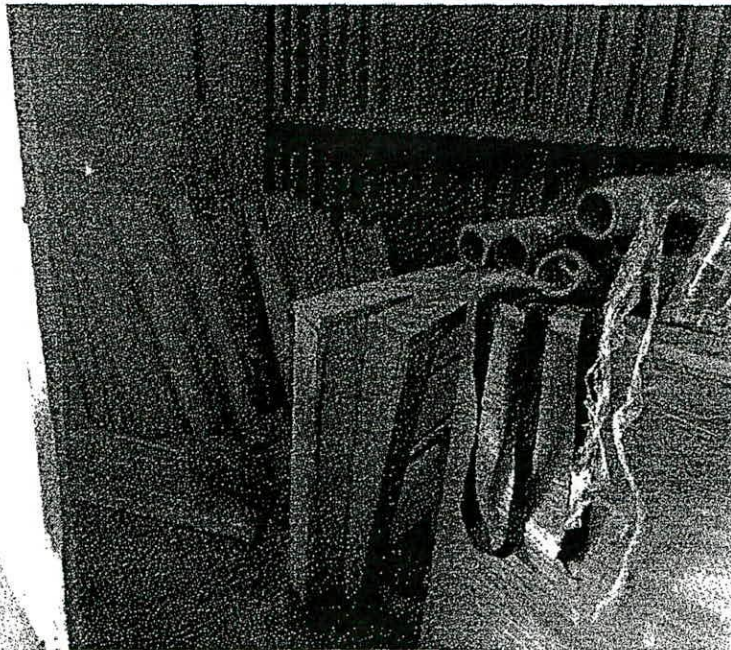
Φωτογραφία 1

Φωτογραφία 2

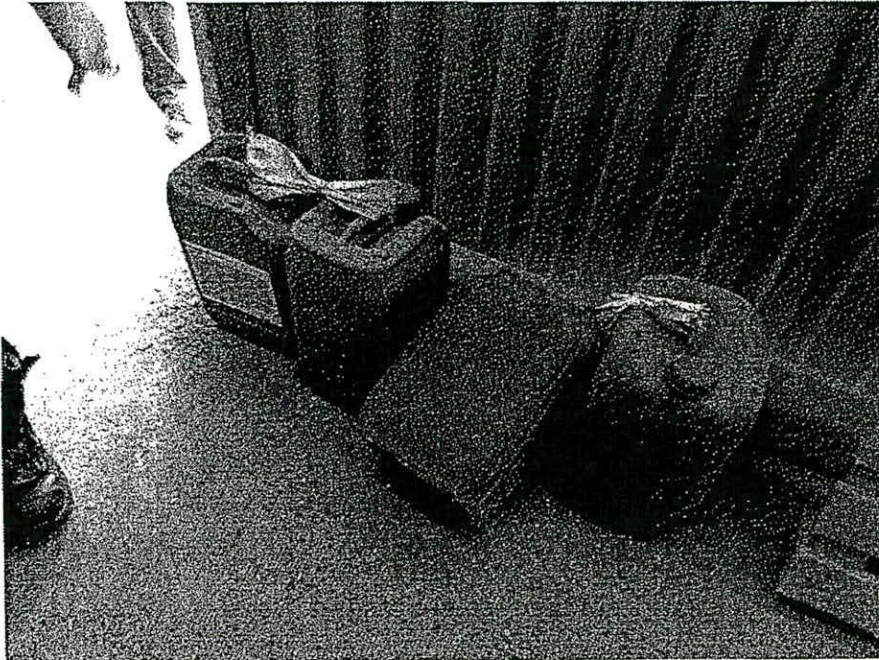
Διαπιστώθηκε μέσα στην μονάδα ενσάκωσης νιτρικών λιπασμάτων U-800 η ύπαρξη σωρών ξύλων από παλέτες, χαρτονιών, σακουλών/ υλικών συσκευασίας και (άδειων) μπετονιών με κατάλοιπα ορυκτελαίων (Φωτ. 3, 4, 5). Εξαιρετικά επικίνδυνα υλικά όταν βρίσκονται σε περιβάλλον νιτρικής αμμωνίας λόγω της πιθανότητας επιμόλυνσης της νιτρικής αμμωνίας, δημιουργίας ANFO (από πριονίδια, ορυκτέλαια) και τροφοδότησης με καύσιμο του οξειδωτικού παράγοντα NH_4NO_3 [1, 2, 3, 4]. Σύμφωνα με τα δελτία ασφαλείας Nutramon 33,5-0-0 και Nutramon 34,5-0-0 που συμπεριλαμβάνει ο φορέας εκμετάλλευσης στην Μελέτη Ασφαλείας «Ο κίνδυνος πυρκαγιάς (ή αποσύνθεσης) μπορεί να αυξηθεί αν το προϊόν διασκορπιστεί και επιμολυνθεί με καύσιμα υλικά όπως κάρβουνο, σιτηρά, πριονίδι, λάδι, γράσο ή στοιχειακό θείο». Επιπλέον το γεγονός ότι κατά την διάρκεια της επιθεώρησης υπήρξε αμεριμνησία για την ύπαρξη των αναφερόμενων υλικών, προκαλεί ερωτηματικά όσον αφορά την εφαρμογή στην πράξη της εκπαίδευσης όλου του προσωπικού σε θέματα ασφαλείας νιτρικής αμμωνίας και τον βαθμό στον οποίο έχει γίνει βίωμα και κουλτούρα του προσωπικού η επικινδυνότητα της νιτρικής αμμωνίας.

Φωτογραφία 3

Φωτογραφία 4

Φωτογραφία 5

4. Διορθωτικές ενέργειες- αναγκαία μέτρα- προτεινόμενο σχέδιο ενεργειών

- Ο άμεσος καθαρισμός των χώρων όπου υπάρχει λίπασμα νιτρικής αμμωνίας από υλικά τα οποία είτε μπορούν να λειτουργήσουν ως καύσιμο, είτε να μολύνουν/ υποβαθμίσουν την νιτρική αμμωνία. Στον χώρο ενσάκισης θα πρέπει να υπάρχουν μόνο τα απαραίτητα υλικά που λαμβάνουν μέρος εκείνη την χρονική στιγμή στην παραγωγική διαδικασία και όχι να υπάρχει στοκ υλικών συσκευασίας και ξύλινων παλετών αποθηκευμένα στον ίδιο χώρο με την νιτρική αμμωνία. Κλιμάκιο της αδειοδοτούσας αρχής δύναται να διενεργήσει έκτακτους έλεγχους (σε οποιαδήποτε βάρδια λειτουργίας των μονάδων) το επόμενο διάστημα προς διαπίστωση αυτών.

Η άμεση επιδιόρθωση των οπών και των ανοιγμάτων στην αποθήκη νιτρικών λιπασμάτων. Επισημαίνεται ότι στα μέρη που υπάρχει αμιάντος δεν επιτρέπεται η θραύση του και η αποξήλωσή του θα πρέπει να γίνει μετά την λήψη σχετικής άδειας εργασιών αποξήλωσης αμιάντου από το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της ΠΕ Καβάλας. Σε κάθε περίπτωση και με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας και πριν οποιαδήποτε ενέργεια θα πρέπει να ενημερωθεί άμεσα το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Καβάλας για τις ενέργειές σας και την καταγραφή των αμιαντόπλακων. Κλιμάκιο της αδειοδοτούσας αρχής δύναται να διενεργήσει έκτακτους έλεγχους το επόμενο διάστημα προς διαπίστωση αυτών.

- Εντός των επόμενων τριών (3) μηνών όλο το προσωπικό της επιχείρησης των μονάδων της Ν. Καβάλας καθώς και όσοι συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία/ συσκευασία/ διακίνηση/ αποθήκευση λιπασμάτων νιτρικής αμμωνίας ανεξαρτήτως εάν ανήκουν σε προσωπικό άλλων εταιρειών και ανεξαρτήτως βαθμίδος στην ιεραρχία, να παρακολουθήσουν σεμινάρια εκπαίδευσης από πιστοποιημένο εξωτερικό φορέα που θα αφορούν θέματα ασφάλειας παραγωγής/ αποθήκευσης/ διακίνησης νιτρικής αμμωνίας καθώς και ανάλυση ατυχημάτων νιτρικής αμμωνίας. Αντίγραφα των βεβαιώσεων παρακολούθησης/ συμμετοχής να επιδοθούν στην επόμενη επιθεώρηση των συναρμολογικών υπηρεσιών.
- Να προσκομισθούν άμεσα: α) στοιχεία αναλύσεων που να τεκμηριώνουν την ποιότητα του τελικού προϊόντος και το σε ποιες παραμέτρους εκτρέπεται η νιτρική αμμωνία και προκύπτει η υποβάθμιση της, β) στοιχεία παραγωγής/ πωλήσεων ώστε να τεκμηριωθεί ο μικρός χρόνος αποθήκευσης λιγότερο από 1 (μία) εβδομάδα που δηλώνει η εταιρεία, γ) τα παραστατικά πώλησης της υποβαθμισμένης νιτρικής αμμωνίας από την "ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΛΤΔ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ" στην "PFIC LTD" ως Α' ύλη και δ) τα πιστοποιητικά των συσκευασιών Big Pack.
- Να προσκομιστεί άμεσα υπεύθυνη δήλωση- βεβαίωση από αρμόδιο κατά νόμο μηχανικό για την στατική επάρκεια όλων των κτηριακών εγκαταστάσεων (συμπεριλαμβανομένων των δεξαμενών αμμωνίας TK-901, TK-1201 και των μεταλλικών κατασκευών στήριξης σωληνώσεων (pipe racks) και εξοπλισμού).
- Το γεγονός ότι οι μονάδες αμμωνίας και νιτρικών λιπασμάτων λειτουργούν πάνω από 30 (τριάντα) χρόνια (κάτι που εξορισμού καθιστά την πιθανότητα βλάβης/ ατυχήματος αυξημένη παρόλη την συντήρηση που γίνεται), σε συνδυασμό με την ύπαρξη νέου εργατοτεχνικού προσωπικού αλλά μη έμπειρου (κάτι που δημιουργεί εύλογη ανησυχία για το εάν σε περίπτωση ατυχήματος θα υπάρξει η απαραίτητη ψυχραιμία και διαύγεια που απαιτείται για να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες που προβλέπει το Εσωτερικό Σχέδιο Εκτάκτου Ανάγκης (ΕΣ.Σ.Ε.Α.), καθιστά απαραίτητη τη μόνιμη παρουσία έμπειρου επιβλέποντος αρμόδιου κατά νόμο Διπλ. Μηχανικού στις μονάδες αυτές. Προτείνεται σε κάθε βάρδια στη μονάδα αμμωνίας και στη μονάδα νιτρικών λιπασμάτων να υπάρχει από τουλάχιστον 1 (ένας) Διπλ. Χημικός Μηχανικός επιβλέπων, ο οποίος σε περίπτωση ατυχήματος να μπορεί να συμμετέχει δια ζώσης στις διαδικασίες.
- Διαπιστώθηκε ότι η καταγραφή της θερμοκρασίας και της υγρασίας σε δύο σημεία στην αποθήκη της νιτρικής αμμωνίας γίνεται από χειριστή ανά δύο ώρες, ο οποίος καταγράφει την ένδειξη αναλογικών οργάνων και απαιτείται η μετατροπή τους βάσει πινάκων, ώστε να γίνει διόρθωση στο σύστημα εξαερισμού της αποθήκης για να είναι κατάλληλες οι συνθήκες στην αποθήκη. Να τοποθετηθεί αυτόματο σύστημα καταγραφής θερμοκρασίας- υγρασίας ώστε να λαμβάνονται πιο συχνές μετρήσεις και να διορθώνονται αυτόματα, το οποίο θα παρακολουθείται από το control room της μονάδας παραγωγής και θα ενημερώνει με alarm για κάθε απόκλιση.

• Να γίνεται διαρκής εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις.

• Να γίνεται επιμελημένη και συνεχής συντήρηση του λειτουργούντος στις εγκαταστάσεις των μονάδων ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

• Πιστή τήρηση, εκ μέρους της βιομηχανίας, της εγκεκριμένης μελέτης ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Κ.Υ.Α. 172058 (Φ.Ε.Κ. 354/τ.Β'/17.02.2016).

• Πιστή τήρηση, εκ μέρους της εταιρείας των όρων της υπ' αριθμ. πρωτ. **Φ14.2138/05/85 (ΑΔΑ: 6Ω8Υ7ΛΒ-ΓΙΦ)** Τροποποίηση Έγκρισης Λειτουργίας λόγω αλλαγής φορέα.

• Πιστή τήρηση, εκ μέρους της εταιρείας των όρων της υπ' αριθμ. πρωτ. **167870/16.05.2011 (ΑΔΑ: 4ΑΘΙ0-9)** Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. **187568/03.02.2012 (ΑΔΑ: ΒΟΖΦ0-ΟΣΗ)** Τροποποίηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, την υπ' αριθμ. πρωτ. **210648/22.06.2012 (ΑΔΑ: Β4ΛΑ0-2Ε0)** Τροποποίηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και την υπ' αριθμ. πρωτ. **212597/05.10.2012 (ΑΔΑ: Β4340-ΗΟΛ)** Τροποποίηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

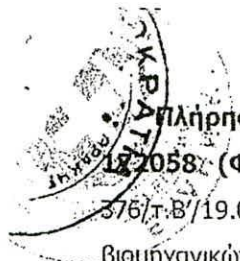
• Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων η εταιρεία οφείλει να ενημερώσει αμέσως σύμφωνα με την ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 (ΦΕΚ 1450 Β/2013) την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή η οποία έχει εκδώσει τους περιβαλλοντικούς όρους (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) καθώς και την αδειοδοτούσα αρχή (Δ/νση Ανάπτυξης) και να λαμβάνει αμέσως μέριμνα για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης το συντομότερο δυνατόν.

• Να τηρούνται τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται από τις με αύξοντα αρ. μητρώου **109/99 (τμήμα αυτής) και 109Α/02 μελέτες πυροπροστασίας** και των όρων πυρασφάλειας που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

• **Να ανανεώνονται τα πιστοποιητικά ελέγχου των δεξαμενών αμμωνίας, των ατμολεβήτων, των ανυψωτικών μηχανημάτων και του εξοπλισμού υπό πίεση πριν από την λήξη τους** και να αποστέλλεται αντίγραφο αυτών στην Δ/νση Ανάπτυξης Π.Ε. Καβάλας προς ενημέρωση. **Να συμμορφώνεται η εταιρία με τις αναγραφόμενες υποδείξεις- παρατηρήσεις των πιστοποιητικών ελέγχου (ιδίως για την ατμοσφαιρική κρυσταλλική δεξαμενή αμμωνίας TK-1201 χωρητικότητας 15.000 τόνων, την κρυσταλλική σφαιρική δεξαμενή αποθήκευσης αμμωνίας TK-901 ονομαστικής χωρητικότητας 3.000 κ.μ. και των ατμολεβήτων των μονάδων).**

• Τα επικίνδυνα και ανακυκλώσιμα απόβλητα να παραδίδονται προς διαχείριση σε κατάλληλα αδειοδοτημένους φορείς τηρώντας στο αρχείο της εταιρείας τα απαραίτητα παραστατικά και έντυπα αναγνώρισης για την συλλογή και μεταφορά και η διαχείρισή τους να καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων.

• **Ο φορέας των εγκαταστάσεων στην επόμενη προγραμματισμένη άσκηση σεναρίου SEVEZO να στείλει πρόσκληση** προκειμένου να είναι παρόντες για να την παρακολουθήσουν όσα μέλη των συναρμόδιων υπηρεσιών δύνανται.

Πλήρης και διαρκής συμμόρφωση της ανωτέρω βιομηχανίας προς τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 172058 (Φ.Ε.Κ. 354/Τ.Β'/17.02.2016) όπως αυτή αντικατέστησε την Κ.Υ.Α. 12044/613 (Φ.Ε.Κ. 376/Τ.Β'/19.03.2007) και άλλων σχετικών διατάξεων που ρυθμίζουν τα θέματα λειτουργίας τέτοιου είδους βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. 172058 Φ.Ε.Κ. 354/Τ.Β'/17.02.2016 (SEVESO III)(άρθρο 19 οδηγίας 2012/18/ΕΕ) παρ. 1: «**Εάν από τη διενέργεια των επιθεώρησεων και ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 19, διαπιστώνεται ότι τα μέτρα που έλαβε ο φορέας εκμετάλλευσης για την πρόληψη ή τον μετριασμό των κινδύνων μεγάλου ατυχήματος, είναι σαφώς ανεπαρκή, η αδειοδοτούσα αρχή αυτεπάγγελα ή μετά από πρόταση των αρμόδιων υπηρεσιών Περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένων των Υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για περιβαλλοντική αδειοδότηση, των αρμόδιων Υπηρεσιών Υγείας, Εργασίας και της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, απαγορεύει την έναρξη λειτουργίας ή την επαναλειτουργία των εγκαταστάσεων, μονάδας ή αποθήκης, ή τμήματός τους.** Στην περίπτωση αυτή, λαμβάνονται μεταξύ άλλων υπόψη και σοβαρές παραλείψεις οι οποίες προσδιορίζονται στην έκθεση της επιθεώρησης και αναφέρονται σε θέματα ανάληψης των απαραίτητων ενεργειών για την πρόληψη ή τον μετριασμό των ανωτέρω κινδύνων».

- Τα αποτελέσματα της επιθεώρησης (δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις μη συμμορφώσεις) να κοινοποιηθούν με ευθύνη της εταιρείας και του τεχνικού ασφαλείας στο προσωπικό.
- Να διενεργηθεί πρόσθετη επιθεώρηση εντός 6 μηνών [κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 παρ. 7 της Κ.Υ.Α. 172058 Φ.Ε.Κ. 354/Τ.Β'/17.02.2016 (SEVESO III)]. Η ημερομηνία θα οριστεί χωρίς να ενημερωθεί προηγουμένως ο φορέας εκμετάλλευσης.

Τα μέλη του κλιμακίου ελέγχου:

1. Δρ. Εμμανουήλ Κωνσταντινίδης, Μηχανολόγος Μηχανικός, Αναπλ. Προϊστάμενος του Τμήματος Χορήγησης Αδειών Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων της Δ/σης Ανάπτυξης Π.Ε. Καβάλας Τ.Υ.*
2. Δρ. Ζαχαρένια Λούκου, Χημικός, υπάλληλος του Τμήματος Χημικών Υπηρεσιών Καβάλας της Χ.Υ. Αν. Μακεδονίας-Θράκης του Γενικού Χημείου του Κράτους Τ.Υ.*
3. Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Διπλ. Μηχανικός Περιβάλλοντος, Αναπλ. Προϊσταμένη του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Καβάλας Τ.Υ.*
4. Αλεξάνδρα Κουκουλιάτα, Ιατρός, Προϊσταμένη του Τμήματος Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία Καβάλας Τ.Υ.*
5. Αφροδίτη Μαχαιρίδου, Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός, υπάλληλος του Τμήματος Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία Καβάλας Τ.Υ.*
6. Δημήτρης Χίζαρης, Επόπτης Δημόσιας Υγείας, Προϊστάμενος του Τμήματος Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Καβάλας Τ.Υ.*
7. Σταύρος Κιβράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, Αναπλ. Προϊστάμενος του τμήματος Πολιτικής Προστασίας Π.Ε. Καβάλας Τ.Υ.*

Κυριάκος Δαμιανού, Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ, υπάλληλος του τμήματος Πολιτικής Προστασίας Π.Ε.
Καβάλας Τ.Υ.*

9. Γιώργος Μορφίδης, Αντιπύραρχος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καβάλας Τ.Υ.*

*Τ.Υ.: Τέθηκε Υπογραφή

Βιβλιογραφία

- [1] Z. Gyenes, M. H. Wood, "Lessons learned from major accidents involving fertilizers", Institute for the Protection and Security of the Citizen, European Commission – Joint Research Centre, Italy, Loss Prevention Bulletin, 242, 2015.
- [2] W. Pittman, Z. Han, B. Harding, C. Rosas, J. Jiang, A. Pineda, M. S. Mannan, "Lessons to be learned from an analysis of ammonium nitrate disasters in the last 100 years", Journal of Hazardous Materials, 280, 2014.
- [3] United States Environmental Protection Agency (EPA), Occupational Safety and Health Administration (OSHA), Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives (ATF), "Chemical Advisory: Safe Storage, Handling, and Management of Solid Ammonium Nitrate Prills", EPA 550-F-15-001, 2015.
- [4] V. Babrauskas, "Explosions of ammonium nitrate fertilizer in storage or transportation are preventable accidents", Journal of Hazardous Materials, 304, 2016.

